

Διονύσης Σαββόπουλος / Η αυτοβιογραφία

ΧΑΣΤΟΥΚΙΖΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ ΟΤΑΝ ΗΤΑΝ ΜΙΚΡΑ

(εύχομαι ν' ανοίξει η γη να με καταπιεί τώρα που το λέω)

Μέσα από το αυτοβιογραφικό βιβλίο του με τίτλο «Γιατί τα χρόνια τρέχουν χύμα» ο σπουδαίος τραγουδοποιός κάνει την αυτοκριτική του, μιλά για τα πάθη και τα λάθη του, καταθέτει δημόσια έναν ειλικρινή και γενναίο απολογισμό της ζωής του και παραδέχεται: «Θέλω πολύ τη συγχώρεση, αλλά δεν ξέρω πώς να τη ζητήσω» _Της **Αναστασίας Κουκά** anastasiakouka@yahoo.com

Βαθιά εξομολογητικός, όσο δεν έχει υπάρξει ποτέ στα 80 του χρόνια, ασκώντας σκληρή αυτοκριτική για τα πάθη του και τα λάθη του στην επαγγελματική αλλά και στην προσωπική του ζωή και αποκαλύπτοντας το αληθινό πρόσωπο πίσω από τον ρόλο που ο ίδιος έπαιξε για τον εαυτό του, είναι ο **Διονύσης Σαββόπουλος** στην αυτοβιογραφία του με τίτλο «Γιατί τα χρόνια τρέχουν χύμα», που μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Πατάκι. Και είναι αυτή η απρόσμενη, ωμή και γενναία ειλικρίνεια του αλλά και ο ευφυής, απολαυστικός τρόπος γραφής του -η διήγηση ιστοριών υπήρξε, άλλωστε, διαχρονικά ένα από τα πιο δυνατά του όπλα-, που γοητεύουν, παρασύρουν αλλά και ξεφηνίζουν τον αναγνώστη.

Γιατί ο Σαββόπουλος ήταν πάντα ανεβασμένος σε ένα βάθρο, άπιστος και γεμάτος αντιθέσεις που γεννούσαν εύλογες απορίες: οικείος αλλά την ίδια στιγμή και απόμακρος, δυναμικά παρών αλλά και ακριβοθώρητος, ευγενής αλλά και ιδιόρρυθμος, εξαιρετικός συνομιλητής αλλά και δογματικός στις κατά καιρούς απόψεις του. Το γεγονός λοιπόν ότι συνειδητά επέλεξε να κατέβει από αυτό το βάθρο, να βγάλει την πανοπλία του μύθου

του και να εκτεθεί δημόσια αποδεικνύει ότι μόνο το θάρρος του, αλλά και τη βαθιά επιθυμία του να ζητήσει τον λογαριασμό της ζωής του και να τον εξοφλήσει.

Οι συγγνώμες

Τα «χρέη» του αρκετά και σε πολλούς, όπως ο ίδιος παραδέχεται. Πρώτα απ' όλα, στα παιδιά του, τα δύο αγόρια του, στα οποία δεν στάθηκε, πάντα, καλός πατέρας, όπως ο ίδιος εξομολογείται βαθιά μετανιωμένος.

«Χαστούκιζα τα παιδιά μου όταν ήταν μικρά. Ναι, μερικές φορές τα χαστούκιζα. Εύχομαι να ανοίξει η γη να με καταπιεί τώρα που το λέω. Νιρέπομαι. Νιρέπομαι που θα με διαβάσετε όλοι τώρα. "Καλλιέχνος", σου λέει ο άλλος, "άνθρωπος με εναισθησίες"... Τα μάλλον κι από πάνω ουρλιάζοντας σαν στρίγκλα. Με κοίταζαν και τρωμαγμένα τα πουλάκια μου...». Όταν χρόνια αργότερα ζήτησε συγγνώμη από τον έναν γιο του για όσες φορές τον χτύπησε ή τον πρόσβαλε, εκείνος του έδωσε την ειλικρινέστατη, απολύτως δικαιολογημένη αλλά και σκληρή απάντηση: «Ναι, αλλά δεν ξέρω αν μπορώ». Κι όταν πάλι επανέφερε το θέμα σε ένα οικογενειακό τραπέζι δεν πήρε τις απαντήσεις που θα ήθελε, που είχε ανάγκη να ακούσει για να καταλαγιάσουν οι τύψεις του. Το ομολογεί, άλλωστε, ευθαρσώς στο βιβλίο: «Τη θέλω πολύ αυτή τη

συγχώρεση, αλλά δεν ξέρω ακόμη πώς να τη ζητήσω».

Στην εκβαθένω εξομολογησή του δεν θα μπορούσε να μην αναφερθεί στη γυναίκα της ζωής του, την Άσπα, με την οποία έχει πορευτεί πλάι-πλάι, επί δεκαετίες, στα εύκολα και τα δύσκολα. Ούτε αυτή την ιδανική στα μάτια του κόσμο σχέση, όμως, την ωραιοποιεί. Το αντιθέτο. Παραδέχεται ότι υπήρξαν φορές που έφτασαν στον χωρισμό, πως οι συνθήκες της δουλειάς του και οι πειρασμοί τον απομάκρυναν κατά καιρούς από κοντά της και μάλιστα για κάποιους μήνες έζησαν χωριστά. Ο τρόπος ωστόσο με τον οποίο αναγνωρίζει τα λάθη του και η επιλογή του να μπει στη θέση της γυναίκας του, να τη νιώσει, να την καταλάβει και να τη δικαιώσει εντέλει είναι δείγμα ευφυΐας, γενναιότητας και βαθιάς αγάπης.

«Μερικές φορές κοντέψαμε (να χωρίσουμε) αλλά ξαναπέσαμε ο ένας στην αγκαλιά του άλλου. Κι άλλοτε ήταν μέρες που έπερτε πάλι βαριά επάνω μας η ταφόπλακα της καθημερινότητας. Δούλενα σε κλαμπ γεμάτα από νεαρές γυναίκες, σεξουαλικά πρόθυμες και επιπλέον ερωτευμένες με τον προπαγωνιστή. Αισθανόμουν σαν ένα μικρό παιδί που το βάζεις σ' ένα δομάτιο όπου τρέχουν τρενάκια, ρομπότι που μιλάνε, ένα σωρό λουστάκια παιχνίδια, αλλά δεν έπρεπε ν' αγγίζω τίποτα, μόνο να βλέπω.

"Παντρείς μου ήθελες, να τώρα"! Της το χρέωνα ο γελώσις. Μα κι αν μπηκα στον πειρασμό κι αν εδούκελα καμιά φορά, της το ομολόγησα. Δεν μπορούσα να κρατάω μυστικά από τη γυναίκα μου. Με πνίγουν. Τι να κάνω; Της τα λέω όλα. Εξάλλου, άνδρας είμαι, δεν είχα κανένα ελαφρυντικό; Όχι, δεν είχα κανένα ελαφρυντικό. Το άκουγα στην παγερή σιωπή της. Το έβλεπα σ' αυτό το παγερό πράσινο βλέμμα της. Ημουν ένας πατριαρχικός τύπος που βασανζόμουν απ' την ίδια του την πατριαρχικότητα. Είσι ήμουν τότε...».

Δεν είναι όμως αυτές οι μοναδικές συγγνώμες που συναντάμε στο βιβλίο του. Ο Νίνιος καταγγέλλει τον εαυτό του για αρκετές ακόμη φορές που αδικούσε ή συμπεριφέρθηκε άσχημα σε κάποιους ανθρώπους, καθώς, όπως υπογραμμίζει με νόημα, και οι μουσικοί «ανθρωπάκια είμαστε κομπλεξικά, ανασφαλδή, με πλιγωμένο εγώ, ενίοτε φθονερά και μισαλλόδοξα που όταν αρχίζουμε να παίζουμε κάτι ή να τραγουδάμε, ισορροπούμε, καλύτερούμε, θαρρείς και μορφοαίνουμε».

Οι συγγνώμες του απευθύνονται, μεταξύ άλλων, στον Θάνο Μικρούτσικο -«Τι τσιγκουνιά ήταν αυτή εκ μέρους μου;»- αναρωτιέται αναφερόμενος στο ότι δεν ανταποκρίθηκε στις επανειλημμένες προσπάθειές του να αποκαταστήσουν την ψυχρή, χωρίς σημαντική αιτία, σχέση τους-, στον **Γιώργο Ντα-**

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

protothema.gr • newmoney.gr • ygeiamou.gr • marieclaire.gr • cantina.protothema.gr • newsauto.gr • newsmoto.gr

Με τη σύζυγό του Ασπα στο σπίτι τους ανταλλάσσουν ευχές λίγο μετά την αλλαγή του χρόνου

Το εξώφυλλο του βιβλίου «Γιατί τα χρόνια τρέχουν γρήγορα», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πάτακη, φιλοτέχνησε ο Αλέξης Κυριτσόπουλος

«Μερικές φορές κοντίζαμε (να χωρίσουμε) αλλά ξαναπέσαμε ο ένας στην αγκαλιά του άλλου. Κι άλλοτε ήταν μέρες που έπεφτε πάλι βαριά επάνω μας η ταφόπλακα της καθημερινότητας. Δούλευα σε κλαμπ γεμάτα από νεαρές γυναίκες, σεξουαλικά πρόθυμες και επιπλέον ερωτευμένες με τον πρωταγωνιστή»

λάρα για τον τασκό τους στη μεγάλη συναυλία του '83 στο Ολυμπιακό Στάδιο -«Ξαπιάς μιας γαϊδουριάς μου», παραδέχεται χωρίς περιστροφές-, αλλά και στον στενό του φίλο και φωνητή των «Αχαρνέων» του Νίκο Παπαζογλου - «Εχασα την ευκαιρία ο ήλιος τότε στην Κρήτη ν' αγκαλιαστούμε πάλι». Και από τότε δεν τον ξαναείδε ποτέ.

Τα κόμματα και η αποκαθάλωση

Το όνομα και τα τραγούδια του Διονύση Σαββόπουλου συνοδεύονταν ανέκαθεν από μια χροιά πολιτική. Επί σειρά ετών ήταν άρρηκτα συνδεδεμένα με τους αγώνες και τα μηνύματα της Αριστεράς με την οποία άλλωστε και ο ίδιος συντάσσον στα νεανικά του χρόνια. «Χαρίσαμε στην Αριστερά τα καλύτερά μας χρόνια. Οχι μάτια. Ερηψίβο ήμασταν και αυτά ακριβώς τα χρόνια είναι που μας άνοιξαν τον δρόμο της καρδιάς και φώτασαν, εκ παραδρομής έστω, το ιερό στοιχείο της κοινωνίας που μοιραζόμαστε. Αντά τα χρόνια και όχι οι πολιτικές τους», διευκρινίζει στην αυτοβιογραφία του εξηγώντας στη συνέχεια τους λόγους που τον απομάκρυναν από τον πολιτικό αυτό προσανατολισμό και τον οδήγησαν σταδιακά στην απέναντι όδχη, με μονοπάτι πάντα τη μουσική του. «Με το "Κούρεμα" έκανα στροφή στη Δεξιά μπαϊλινισμένος με τον ψευτοπροοδευτισμό της εποχής και την αλαζονεία του.

Ηταν ένας προοδευτισμός νεφελώδης, αντιπαραγωγικός, πολύ κουλτουριάρης και εντελώς αντιπνευματικός. Δυστυχώς, η Αριστερά αφήθηκε να παρασυρθεί από εκείνον τον φθηνό-νάρκωτο προοδευτισμό. Παλιοί Αριστεροί που, δικαιολογημένα, μισούσαν τη Δεξιά, επειδή κάποτε τους ταπεινώσε και τους ανάγκασε να υπογράψουν δηλώσεις μετανοίας, αλλά και δεν τους έφυγε ποτέ και ο ανομολόγητος θυμός τους για την ίδια τους την Αριστερά που τους έμπλεξε τότε, μόλις ξεπετάχτηκε το ΠΑΣΟΚ μετακόμισαν σύσσωμοι. Το ΠΑΣΟΚ έγινε το καταφύγιο κάθε πληγωμένου εγώισμοι. Ασε δε τον λαϊκισμό του. Ηταν τόσο ακαταμάχητος, που επηρέασε βλαπτικά όλο το πολιτικό σύστημα, όλα τα κόμματα σχεδόν. Πολύς φανατισμός», περιγράφει ο ίδιος με νόημα.

Μπορεί, λοιπόν, να μετανιώνει για πολλά, αλλά για τους «Κωλοέλληνες», το τραγούδι που έγινε η σημαία του πιο αμφιλεγόμενου δίσκου της μουσικής διαδρομής του, δεν μετανιώνει: «Τον κωλοελληνισμό, που είναι η βαριά κλη-

ρονομιά όλων μας, τον κρατούμε λίγο πολύ υπό έλεγχο. Αλλά όταν ξεσπάει συλλογικά, δεν ξέρεις πού να κρυφτείς. Παίει να έχει σημασία αν είμαστε δεξιοί ή αριστεροί, και γινόμαστε ένας συρφετός από ανθρώπους φθονερούς και λυσσομαρμένους για εδουσία».

Η συμβουλή

Το πλήρωσε ακριβά ο Σαββόπουλος, είναι η αλήθεια, αυτό το τραγούδι και τον δίσκο του '89 που το περιείχε. Το πολυπληθές και φανατικά κοινό του, όλοι εκείνοι που τον αποθέωναν, λίγα μόλις χρόνια νωρίτερα, για τα «Τραπεζάκια έξω», στράφηκαν οργισμένοι εναντίον του. «Η ρήξη μου με το κοινό το '88-'89 με το "Κούρεμα" στο "Zoom" της Πλάκας ήταν η σκληρότερη της ζωής μου, αλλά την άντεξα. Το 'χω κάπως σαν παράσημο... Ο κόσμος είχε πλέον ψυχρανθεί μαζί μου, είχα πια τον άνθρωπο διώχτη. Εφθασα να παίζω στο άδειο "Zoom" με καμιά εκατοστή άδους κι όλους πελάτες, που επιπλέον δεν με άντεχαν, με προσπλάκισαν,

σπκάνονταν κι έφευγαν... Μου πετούσαν δεκάρες στη σκηνή, φώναζαν "αίσχος", αποχωρούσαν απ' την αίθουσα. Με πλειερίξαν έξαλλοι οδηγοί στα φανάρια και με ψέλλανε με αγριεμένο μπι, με ξεφώνιζαν διαβάζες απ' το απέναντι πεζοδρόμιο. Αλλοι γράφανε βρωσιές στον τοίχο του σπιτιού μας, ότι είμαι προδότης, ότι πουλήθηκα...» διηγείται για την πιο σκοτεινή πλευρά της προσωπικής διαδρομής του.

Όσο για τον ΣΥΡΙΖΑ; Περιορίζεται στη γενική αλλά απολύτως απαισιωκτική διατίπιση: «Σκέπτομαι μόνο όλη αυτή τη γοητευτική ιστορία της ανανεωτικής Αριστεράς, πώς ξεκίνησε και πώς έφτασε σγά-σγά να είναι αυτό, ενώ περιγράφει με περισσή γλαφυρότητα την αντίδρασή του μόλις πληροφορήθηκε το κλείσιμο των τραπεζών, λίγο προτού μπει στο χειρουργείο για επέμβαση by-pass όταν φώναζε από το φορείο στους δικούς του: «Σηκώστε τ'ά! Στη Eurobank τα 'χα».

Πλέον έχοντας διανύσει το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού του ταξιδιού, άλλοτε μ' ένα «Φορηγό» κι άλλοτε πάλι «Με αεροπλάνα και βαπόρια», είναι έτοιμος να παραδώσει τη σκυτάλη στις επόμενες γενιές, μαζί με μια συμβουλή: «Εσεις, νεότερα παιδιά αυτής της πολιτείας, που με την ιερή τ'η τρέλα και το πάθος της γέννησής τη Δημοκρατία, προστατέψτε την. Προστατέψτε τη Δημοκρατία της μικρής μας χώρας. Να ζήσει ο τόπος μας, να ζήσει η Δημοκρατία μας».

«Με το "Κούρεμα" έκανα στροφή στη Δεξιά μπαϊλινισμένος με τον ψευτοπροοδευτισμό της εποχής και την αλαζονεία του. Ηταν ένας προοδευτισμός νεφελώδης, αντιπαραγωγικός, πολύ κουλτουριάρης και εντελώς αντιπνευματικός. Δυστυχώς, η Αριστερά αφήθηκε να παρασυρθεί από εκείνον τον φθηνό-νάρκωτο προοδευτισμό»